



Universitat Autònoma
de Barcelona

FACULTAT DE CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ

PROGRAMA MARC PRÀCTICUM

GRAU EN PEDAGOGIA

1. Presentació
2. Objectius generals del pràcticum
3. Estructura i continguts generals
4. Organització del pràcticum
5. Pràcticum I
- 6.. Pràcticum II

• PRESENTACIÓ

El pràcticum de pedagogia es defineix com a un conjunt de processos i activitats aplicades realitzades fora del campus de la universitat, a un centre o institució educativa. Aquestes pràctiques connecten a l'estudiant amb la realitat pràctica i amb les situacions i els contextos on es podran desenvolupar les competències que defineixen el perfil professional del pedagog. El pràcticum, en aquest sentit, es constitueix com l'estratègia més oportuna per realitzar un treball interdisciplinari i contextualitzat, a més de garantir un aprenentatge més reflexiu a la pràctica i des de la pràctica. Es tracta doncs que els estudiants s'insereixin en l'àmbit professional com a preparació de la seva futura vida professional.

L'amplitud i diversitat d'àmbits d'actuació i contextos professionals, en el cas del perfil del pedagog requereix que la formació sigui flexible i polivalent.

Per altra banda, el pedagog, per tant, l'estudiant de pedagogia en pràctiques, haurà de treballar en equips interdisciplinaris i desenvolupar competències de treball en equip i dinamització de grups, a l'hora que haurà de reflexionar a la pràctica a partir del contrast amb el bagatge teòric que l'estudiant va adquirint al llarg del curs.

No cal dir, la importància que tindran els centres de pràctiques en l'acollida, tutorització i seguiments dels alumnes que realitzaran aquestes pràctiques. Es tracta doncs d'un compromís seriós de relació entre els centres i la universitat per tal de poder fer factible aquesta col·laboració.

Tanmateix el compromís de la universitat es igualment important pel que fa a la relació dinàmica i cordial que caldrà tenir amb els centres, establint visites i entrevistes prèvies i de seguiment.

És important remarcar el paper dels diferents agents que intervenen en aquest pràcticum:

- **Els estudiants:** Els i les estudiants hauran de conèixer i analitzar diferents situacions educatives que són un referent fonamental en el perfil professional del pedagog. Aquesta tasca d'anàlisi suposarà, entre altres coses, realitzar les activitats encomanades pel tutor de la facultat en cadascuna de les diferents assignatures del pràcticum, mantenir una comunicació estreta i fluïda amb els diferents agents del pràcticum, especialment amb els tutors de la facultat i de les institucions en què el pràcticum es pugui desenvolupar. Comunicar l'experiència professionalitzadora a altres persones destacant els elements de la pràctica

que enllacen amb els principals referents teòrics que incideixen en la pràctica professional, participar activament en les diferents tasques que es proposin en el centre o institució d'acord amb l'assessorament dels tutors i amb el propi criteri personal

- **Els directores i els tutors del centre de pràctiques:** El tutor professional del centre és l'encarregat de formar l'estudiant al lloc de treball, orientant la seva estada al centre, proporcionant-li informacions precises per a la realització dels diferents treballs de pràcticum. Alhora ha de facilitar a l'estudiant l'accés a aquelles experiències professionals especialment rellevants en el perfil professional del pedagog i que es puguin donar en la institució o centre. Haurà d'avaluar els pràcticums de l'estudiant donant vist-i-plau, si així ho considera, als treballs de pràcticum.
- **Els tutors de la facultat:** El tutor acadèmic de la facultat ha d'orientar l'estudiant en el plantejament del pràcticum. En aquest sentit li facilitarà el contacte amb la institució o centre i amb el tutor d'aquest. Farà la presentació del pràcticum acordant els diferents períodes de desenvolupament de l'assignatura, les tutories, les reunions d'intercanvi d'informació, i organitzarà els seminaris presencials a la facultat, així com altres activitats complementàries que pugui considerar. Facilitarà a l'estudiant i al tutor del centre les característiques, guions o indicacions dels treballs que l'estudiant hagi de realitzar, tenint en compte que hauran de ser prou genèrics perquè es puguin adaptar a les característiques de les diferents situacions professionals. Haurà de mantenir un estret contacte amb el tutor professional del centre per tal de garantir la qualitat del procés educatiu, en aquest sentit intentarà realitzar un mínim d'una reunió de coordinació amb el centre i el tutor professional. Complementàriament, haurà d'avaluar els diferents treballs del pràcticum tenint en compte les avaluacions del tutor de centre. Alhora, sempre que sigui possible, haurà d'ajudar l'estudiant a establir les relacions teoria pràctica necessàries per a la formació del professional de la pedagogia.

• OBJECTIUS GENERALS DEL PRÀCTICUM

En referència als objectius generals del practicum de Pedagogia diriem que aquest es concreten en:

- Analitzar la realitat professional del pedagog en els diferents àmbits i contextos d'actuació.
- Aplicar i aprofundir en els coneixements teòrics-pràctics del currículum de la Titulació de Pedagogia i de totes aquelles assignatures implicades en el desenvolupament de competències d'un Graduat en Pedagogia.
- Posar en pràctica i en acció les competències de dissenyar, desenvolupar, avaluar plans, programes i projectes d'intervenció, d'innovació i investigació en diferents i diversos contextos formatius i educatius, i amb la rigorosa coherència amb els plantejaments i fonaments teòrics i les necessitats i característiques socials i individuals dels destinataris i de les institucions educatives
- Potenciar la recerca com a activitat pròpia del pedagog.

• ESTRUCTURA I CONTINGUTS GENERALS DEL PRÀCTICUM

El pràcticum de Pedagogia es realitza a tercer i quart curs de grau. El pràcticum de tercer curs té 12 crèdits ECTS, i el pràcticum de quart curs 18 ECTS. Un eix bàsic del pràcticum es que estigui relacionat i contextualitzat amb les assignatures teòriques. En el cas del pràcticum de quart estarà vinculat a una de les mencions que s'ofereixen, tot i que cal tenir present que no tots els estudiants escolliran una menció. Concretament, pel que fa a Pedagogia les mencions són les següents:

- Gestió de la formació
- Orientació educativa
- Gestió de institucions educatives

El pràcticum I i el pràcticum II s'han de desenvolupar a centres de diferents àmbits, per donar a l'estudiant una visió àmplia dels diversos àmbits professionals on es pot inserir laboralment.

Pel que fa als continguts del practicum, aquest es concreten en:

• ORGANITZACIÓ DEL PRÀCTICUM

El centre de pràctiques el proposa la coordinació de la titulació a partir de la xarxa de centres de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB. Per l'adjudicar els centres de pràcticum als estudiants es tindran en compte els criteris establerts per cadascun dels pràcticums. No s'acceptarà que cap alumne proposi centre, ni tampoc que hi hagi centres que demanin alumnes concrets.

PRACTICUM I

El pràcticum I és el primer contacte que tindran els alumnes amb la realitat i, per tant, configurarà l'espai per a la posada en pràctica de les competències fins ara desenvolupament i d'aquelles que es van desenvolupament en els moments de la realització del mateix. A més constituirà l'escenari oportú per desenvolupar la reflexió en l'acció mentre s'estan desenvolupament les diferents assignatures. En aquest sentit, es el pràcticum estarà necessàriament vinculat al conjunt d'assignatures de tercer.

OBJECTIUS

Els objectius de l'assignatura de pràcticum I són els següents:

1. Analitzar l'entorn social, cultural, econòmic, familiar , etc de la institució o centre on es realitza el pràcticum.
2. Avaluar els elements organitzatius de la institució o del centre on es realitza el pràcticum.
3. Identificar les interaccions existents entre l'entorn i la institució o centre, posant de manifest les variables més significatives.
4. Dissenyar i aplicar tècniques e instruments pertinents per a la recollida de la informació.
5. Detectar necessitats del centre i els seus participants, tot implicant diferents processos e instruments de recollida de informació.
6. Fer propostes d'intervenció a la realitat analitzada, d'acord amb les necessitats detectades i prioritzades, desenvolupar-les i avaluar-les en funció de les possibilitats del centre i de les recomanacions del tutor de la facultat.

Altres objectius específics serien:

7. Reflexionar en i des de la pràctica amb els referents teòrics-pràctics que l'alumne va adquirint.
8. Analitzar el paper, rols i funcions del Pedagóg en els àmbits i contextos analitzats
9. Col·laborar amb els professionals de la institució realitzant les tasques que s'adeqüin a les característiques de la institució i del context de treball.
10. Desenvolupar actituds pertinents amb l'exercici professional.

METODOLOGIA

La metodologia de treball en aquest cas es basarà en la reflexió en la acció i des de l'acció mitjançant la realització d'activitats al centre de pràctiques i l'anàlisi i reflexió individual o en grup de las diferents, accions, activitats realitzades al centre.

Concretament les activitats plantejades serien:

- ✓ **Estància al centre:** Participació a les diferents activitat i tasques encomanades pel centre. Implicació a les diverses dinàmiques institucional, i participació de seminaris i trobades amb el tutor de la facultat
- ✓ **Activitats dirigides a la facultat:** participació i implicació als seminaris, d'anàlisi i reflexió de les activitats realitzats al centre ,i de connexió teòrica o de temàtiques concretes relacionades amb el pràcticum per part del professor-tutor de la facultat i l'estudiantat. Bàsicament organitzades sota metodologies d'aprenentatge cooperatiu, basades amb la reflexió de casos, problemes i d'intercanvi d'experiències, amb la participació, si s'escau, dels tutors professionals.
- ✓ **Activitats de tutoria supervisada:** Estarien les tutories d'assessorament i de seguiment del pràcticum. Poden ser individuals o en grup
- ✓ **Activitats d'avaluació:** Intercanvi d'experiències i projectes i avaluació per part del professorat tutor de la facultat, pel tutor del centre i els companys.
- ✓ **Activitats autònomes:** elaboració de memòria, dissenys d'instruments, ampliació de totes aquelles temàtiques significatives.

ORGANITZACIÓ

El pràcticum de tercer curs de grau de pedagogia té 12 ECTS i serà anual. En quan a la temporalització del mateix, 12 crèdits ECTS representen 300 hores de les quals el 64% son d'estància i treball al centre de pràctiques, 24% són de treball autònom i el 12% són d'activitats de tutoria, seminaris, supervisió i d'avaluació.

Per tant, estem parlant que l'estudiant haurà de fer 192 hores de presència al centre de pràctiques, distribuïdes en 96 hores el primer quadrimestre i 96 hores al segon.

Pel que fa a la permanència al centre l'estudiant estarà un dia a la setmana durant 16 setmanes per semestre, per un total de 6 hores cada dia.

L'estudiant també realitzarà un seguit de tutories i seminaris presencials. Aquests es diferenciarien en tres fases: fase de preparació (6 hores), fase de seguiment (6 hores) i fase de síntesis (6 hores). Per tant 18 hores de tutories, seminaris i seguiment a la facultat.

Concretament la distribució en cronograma seria la següents:

- 1 Semestre. Un total de 19 setmanes
- 2 Semestre. Un total de 19 setmanes

	Seminaris , tutories facultat
	Estada al centre de pràctiques

	Primer Semestre					Segon Semestre				
	1 setmana	8 setmanes	1 setmana	8 setmanes	1 setmana	1 setmana	8 setmanes	1 setmana	8 setmanes	1 setmana
9-10	Seminari a la Facultat	Estada al centre de pràctiques	Seminari a la Facultat	Estada al centre de pràctiques	Seminari a la Facultat	Seminari a la Facultat	Estada al centre de pràctiques	Seminari a la Facultat	Estada al centre de pràctiques	Seminari a la Facultat
10-11										
11-12-	Elaboració pla de treball	Seguiment tutor de centre	Elaboració pla de treball	Seguiment tutor de centre	Elaboració pla de treball	Elaboració pla de treball	Seguiment tutor de centre	Elaboració pla de treball	Seguiment tutor de centre	Elaboració pla de treball
12-13										
13-14	Estudiants Tutor universitat	48 hores	Estudiants Tutor universitat	48 hores	Estudiants Tutor universitat	Estudiants Tutor universitat	48 hores	Estudiants Tutor universitat	48 hores	Estudiants Tutor universitat
14-15										

El dia d'estada al centre i dels seminaris a la facultat és el dimecres

64% Estada al centre 192 hores (96 + 96)

24% Treball Autònom 72 hores

12% Tutories, seminaris i supervisió 36 hores

AVALUACIÓ

AVALUACIÓ

L'avaluació consta de:

1. Memòria final, suposa un 33,4 % de l'avaluació i representa una síntesi descriptiva, analítica, reflexiva i crítica de les diferents activitats, observacions i recerques realitzades durant tot el Pràcticum I
2. Tutories, seminaris i exposicions representen un pes del 33.3% de l'avaluació i suposen la supervisió i seguiment, per part del professorat de la Facultat, d'algunes activitats de tipus reflexiu i pràctic i metodològic.
3. Informe valoratiu que implica un 33,3% de l'avaluació i ha de ser emès pel tutor i/o responsable del seguiment de les pràctiques de la institució.

PRÀCTICUM II

Els objectius de l'assignatura de pràcticum II són els següents:

1. Analitzar l'entorn i la institució o centre on es realitza el pràcticum.
2. Detectar i prioritzar les necessitats del centre i els seus participants, tot implicant diferents processos e instruments de recollida de informació com a procés justificatiu del disseny d'un projecte.
3. Dissenyar un projecte d'acord amb l'entorn i la institució i amb l'anàlisi de necessitats realitzat.
4. Desenvolupar el projecte i realitzar el seguiment oportú.
5. Avaluar el projecte, tant pel que fa al seu disseny com al seu desenvolupament i els seus resultats.
6. Proposar millores en relació al projecte i els seus resultats així com altres aspectes de la institució

Altres objectius específics serien:

7. Reflexionar en i des de la pràctica amb els referents teòrics-pràctics que l'alumne va adquirint.
8. Analitzar les i funcions del pedagogs en els àmbits i contextos analitzats

9. Col·laborar amb els professionals de la institució realitzant les tasques que s'adeqüin a les característiques de la institució i del context de treball.
10. . Desenvolupar actituds pertinents amb l'exercici professional.

METODOLOGIA

La metodologia de treball en aquest cas es basarà en la reflexió en la acció i des de l'acció mitjançant la realització d'activitats al centre de pràctiques i l'anàlisi i reflexió individual o en grup de les diferents, accions, activitats realitzades al centre.

Concretament les activitats plantejades serien

- ✓ **Estància al centre:** Disseny, desenvolupament i avaluació de projectes d'intervenció, de millora o d'investigació, d'acord amb les necessitats plantejades i el context. Participació a les diferents activitat i tasques encomanades pel centre. Implicació a les diverses dinàmiques institucionals. Participació en seminaris i trobades amb el tutor acadèmic.
- ✓ **Activitats dirigides a la facultat:** Participació i implicació als seminaris, anàlisi i reflexió sobre el plantejament, disseny, desenvolupament i avaluació del projecte i activitats de connexió teòrica o de temàtiques concretes relacionades amb el projecte per part del professor-tutor de la facultat i l'estudiantat, amb la participació, si s'escau, dels tutors professionals. Bàsicament organitzades sota metodologies d'aprenentatge cooperatiu, basades amb la reflexió de casos i problemes i d'intercanvi d'experiències.
- ✓ **Activitats de tutoria supervisada:** Estarien les tutories d'assessorament i de seguiment del pràcticum. Poden ser individuals o en grup
- ✓ **Activitats d'avaluació:** Intercanvi d'experiències i projectes i avaluació per part del professorat tutor de la facultat, pel tutor del centre i els companys.
- ✓ **Activitats autònomes:** elaboració de memòria, dissenys d'instruments, ampliació de totes aquelles temàtiques significatives.

ORGANITZACIÓ

Pel que fa al pràcticum de quart aquest també serà anual, té 18 crèdits, unes 450 hores. D'aquests 18 crèdit el 67%, (300 hores) es destinen a la realització de les pràctiques externes al centre. La permanència de l'estudiant al centre serà de 6 hores diàries.

L'organització d'aquest pràcticum de quart curs varia respecte del tercer. El primer semestre es faran dues setmanes intensives (60 hores). El segon semestre l'estada en el centre de pràctiques serà de dos mesos (240 hores), tot i que l'estudiant es desplaçarà a la facultat un cop per setmana.

L'estudiant també realitzarà un seguit de tutories i seminaris presencials. Aquestes activitats també es distribuïran en tres fases: fase de preparació, fase de seguiment i fase de síntesis.

	Seminaris , tutories facultat
	Estada al centre de pràctiques

Primer Semestre

		Primera setmana intensiva	1 dia	Segona setmana intensiva	1 dia
9-10	Seminari a la Facultat	Estada al centre de pràctiques	Seminari a la Facultat	Estada al centre de pràctiques	Seminari a la Facultat
10-11					
11-12-	Elaboració pla de treball	Seguiment tutor de centre	Elaboració pla de treball	Seguiment tutor de centre	Elaboració pla de treball
12-13					
13-14	Estudiants Tutor universitat	30 hores	Estudiants Tutor universitat	30 hores	Estudiants Tutor universitat
14-15					

Segon Semestre

	1 dia	Dos mesos intensius (10 setmanes 40 dies)	1 dia
9-10	Seminari a la Facultat	Estada al centre de pràctiques (Quatre dies de la setmana) Seguiment tutor de centre 240 hores	Seminari a la Facultat
10-11			
11-12-	Elaboració pla de treball	Seminari, grups de treball, tutories a la facultat (1 dia a la setmana) Seguiment tutor facultat	Elaboració pla de treball
12-13			
13-14			
14-15			
	Estudiants Tutor universitat		Estudiants Tutor universitat

67% Estada al centre 300 hores (60 + 240)

22% Treball Autònom 100 hores

11% Tutories, seminaris i supervisió 50 hores.

AVALUACIÓ

AVALUACIÓ

L'avaluació consta de:

1. Memòria final, suposa un 33,4 % de l'avaluació i representa una síntesi descriptiva, analítica, reflexiva i crítica de les diferents activitats, observacions i recerques realitzades durant tot el Pràcticum I
2. Tutories, seminaris i exposicions representen un pes del 33.3% de l'avaluació i suposen la supervisió i seguiment, per part del professorat de la Facultat, d'algunes activitats de tipus reflexiu i pràctic i metodològic.
3. Informe valoratiu que implica un 33,3% de l'avaluació i ha de ser emès pel tutori/o responsable del seguiment de les pràctiques de la institució.